

การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน
ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของ
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

CODE OF ETHICS ACCORDING TO THE STATE AUDIT STANDARDS
AFFECTING THE AUDIT WORK SUCCESS OF
THE STATE AUDIT OFFICE OF THE KINGDOM OF THAILAND

มนัสนันท์ จารุรุงรัตน์

Manatsanan Charurungrat

ดร.เบญจพร โมกขเวส

Dr.Benjamin Mokkhavesa

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Sripatum University

Email: manatsanan2001@gmail.com

(Received: August 5, 2021/ Revised: September 2, 2021/ Accepted: September 24, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินทุกระดับ (บัญชี) ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 332 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาด้วยวิธีการแจกแจงความถี่ ประกอบด้วย การหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ และใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วยด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ และด้านความพึงพอใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจริยธรรมแห่งวิชาชีพด้านความซื่อตรงและด้านการปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ แต่ไม่ส่งผลในด้านความพึงพอใจ จริยธรรมแห่งวิชาชีพด้านความเป็นอิสระเที่ยงธรรมและเป็นกลางส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จด้านความพึงพอใจ แต่ไม่ส่งผลในด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้และด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ จริยธรรมแห่งวิชาชีพด้านความรู้ความสามารถส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านความพึงพอใจ แต่ไม่ส่งผลในด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ จริยธรรมแห่งวิชาชีพด้านความโปร่งใสและการรักษาความลับส่งผลเชิงลบต่อความสำเร็จด้านการบรรลุเป้าหมาย แต่ไม่ส่งผลในด้านด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาของผลลัพธ์และด้านความพึงพอใจ

คำสำคัญ: จริยธรรม; การปฏิบัติงานสอบบัญชี; ความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชี

Abstract

The objective of this research is to study the code of ethics according to the state audit standards affecting the audit work success of the State Audit Office of The Kingdom of Thailand. Questionnaires were used to collect the data from 332 Auditors (Accounting) of the State Audit Office of the Kingdom of Thailand. The collected data analyzed by computing consists of mean, standard deviation and, percentage, and using multiple regression analysis to test the hypothesis.

The results found that overall, the code of ethics according to the state audit standards affects the audit work success of the State Audit Office of the Kingdom of Thailand in 4 areas, consisting of Goal Accomplishment, Standards and Reliability, Timeliness of Outcome and Satisfaction with a statistical significance at the level of 0.05. Integrity and Professional behavior have a positive effect on Goal Accomplishment, Standards and Reliability, Timeliness of Outcome but do not result in satisfaction. Independence, and Objectivity and Neutrality have a positive effect on satisfaction but do not result in the other areas. Professional Competence has a positive effect on Goal Accomplishment and satisfaction but does not result in the other 2 areas. However, Transparency and Confidentiality negatively affect Goal Accomplishment but does not result in the other areas.

Keyword: code of ethics; audit; work success

1. บทนำ

ปัจจุบันนี้สังคมได้เข้าสู่การเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ทั้งในด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเทคโนโลยีและด้านสิ่งแวดล้อม นำมาซึ่งความเสี่ยงต่อการบริหารงานขององค์กร ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อทุกองค์กร เพื่อใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบกับรูปแบบการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไป โดยจะเน้นการดำเนินงานที่ให้ความสำคัญไปกับการเติบโตที่ยั่งยืน กล่าวคือ องค์กรมิได้มุ่งเน้นแต่จะทำกำไรเท่านั้น แต่จะให้ความสำคัญต่อการเติบโตที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต ซึ่งมีกลไกสำคัญประการหนึ่งที่เป็นปัจจัยพื้นฐาน คือ คุณธรรม จริยธรรม (ศิลปพร ศรีจันเพชร, 2554) องค์กรที่ตระหนักถึงความสำคัญด้านจริยธรรมจะส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้า ความน่าเชื่อถือจากผู้ที่มีส่วนได้เสียและสังคม องค์กรที่จะประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินงานควบคู่ไปกับจริยธรรมทางธุรกิจ เพื่อให้องค์กรประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน (วรเทพ ตรีวิจิตร และชลกนก โฆษิตคณิน, 2560)

การดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนนั้น ต้องจัดทางการเงินที่ได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชี ซึ่งการตรวจสอบทางการเงิน มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อเพิ่มระดับความเชื่อมั่นของผู้ใช้ทางการเงินที่ต้องการเงิน โดยการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชี ว่างบการเงินได้จัดทำขึ้นในสาระสำคัญตามแม่บทรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องหรือไม่ การปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี และข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้สอบบัญชีสามารถแสดงความเห็นดังกล่าวได้ (สภาวิชาชีพ ใน

พระบรมราชูปถัมภ์, 2555) ดังนั้น บทบาทและหน้าที่ของผู้สอบบัญชีจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ แต่จากเหตุการณ์คดีอื้อฉาวทางการเงินในบริษัทชั้นนำต่างประเทศ เช่น Enron WorldCom และ Wirecard เป็นต้น รวมถึงเหตุการณ์คดีฟ้องร้องผู้สอบบัญชีในไทย เช่น คดีฟ้องร้องของบริษัท อินเทอร์เน็ตฟาร์อีสท์ เอ็นเนอร์ยี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และคดีฟ้องร้องของบริษัท เงินลงทุนธนไทย เป็นต้น ที่ส่งผลให้ผู้ตรวจสอบบัญชีมักจะถูกตั้งข้อสงสัยว่ามีส่วนรู้เห็นในการอำพรางข้อมูล รวมถึงมีส่วนร่วมในการตกแต่งบัญชีแลกกับผลประโยชน์จากเจ้าของกิจการ โดยไม่ได้คำนึงถึงความเสียหายของประชาชน จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ตรวจสอบบัญชีจึงถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างต่อเนื่อง (กรุงเทพธุรกิจ, 2546) จากเหตุการณ์ดังกล่าวข้างต้น ได้บั่นทอนความน่าเชื่อถือในการปฏิบัติงานและความมีจริยธรรมของผู้สอบบัญชี ผู้สอบบัญชีจึงจำเป็นต้องมีจริยธรรมในการปฏิบัติงานอันเป็นรากฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นหนึ่งในองค์กรที่ได้รับผลกระทบและต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินนั้น เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจเงินแผ่นดิน อันได้แก่ ตรวจสอบการเงินของหน่วยรับตรวจ ซึ่งรวมถึงการตรวจการจัดเก็บรายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษาและการบริหาร ซึ่งเงินทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยงานรัฐและรัฐวิสาหกิจ ว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการหรือไม่ และตรวจว่าการใช้จ่ายเงินหรือการใช้ประโยชน์นั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีประสิทธิภาพหรือไม่ รวมตลอดถึงการตรวจสอบรายงานการเงินและแสดงความเห็นต่อผลของการตรวจสอบและการตรวจสอบอื่นที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดิน และบัญญัติให้คณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินให้ครอบคลุมการตรวจเงินแผ่นดินแต่ละด้าน เพื่อให้การตรวจเงินแผ่นดินเป็นไปตามหลักเกณฑ์การปฏิบัติที่มีมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องกับหลักการและมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นที่ยอมรับของสากล คณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดินจึงได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินเกี่ยวกับความเคร่งครัดในจริยธรรมแห่งวิชาชีพในการตรวจเงินแผ่นดินว่า ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบต้องมีความเคร่งครัดในจริยธรรมแห่งวิชาชีพในการตรวจเงินแผ่นดิน อันได้แก่ ความซื่อตรง (Integrity) ความเป็นอิสระ เที่ยงธรรมและเป็นกลาง (Independence and objectivity) ความรู้ความสามารถ (Competence) การปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ (Professional behaviour) และความโปร่งใสและการรักษาความลับ (Transparency and confidentiality) รวมถึงต้องมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในงานตรวจสอบอย่างรอบด้านเพื่อให้งานตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ถูกต้องและเชื่อถือได้ (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2562)

ด้วยอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของภาครัฐในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานแก่ผู้บริหารและข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในโอกาสที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินครบรอบ 84 ปี ตอนหนึ่งว่า “การควบคุม และการตรวจสอบเงินแผ่นดินนั้นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะเงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ ผู้ทำงานนี้จึงต้องกำหนดแน่วแน่ใจอยู่เป็นนิตยที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบของตน ด้วยความอุตสาหะพยายาม ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และด้วยความละเอียดถี่ถ้วนระมัดระวังอย่างเต็มที่ เพื่อมิให้เกิดความพลั้งพลาดเสียหาย และให้มั่นใจได้ว่าการใช้จ่ายเงินของแผ่นดินได้เป็นไปด้วยบริสุทธิ์และบังเกิดผลเป็นประโยชน์เต็มเม็ดเต็มหน่วย” (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2554) รวมไปถึงความเชื่อมั่นในการใช้จ่ายเงินแผ่นดินของ

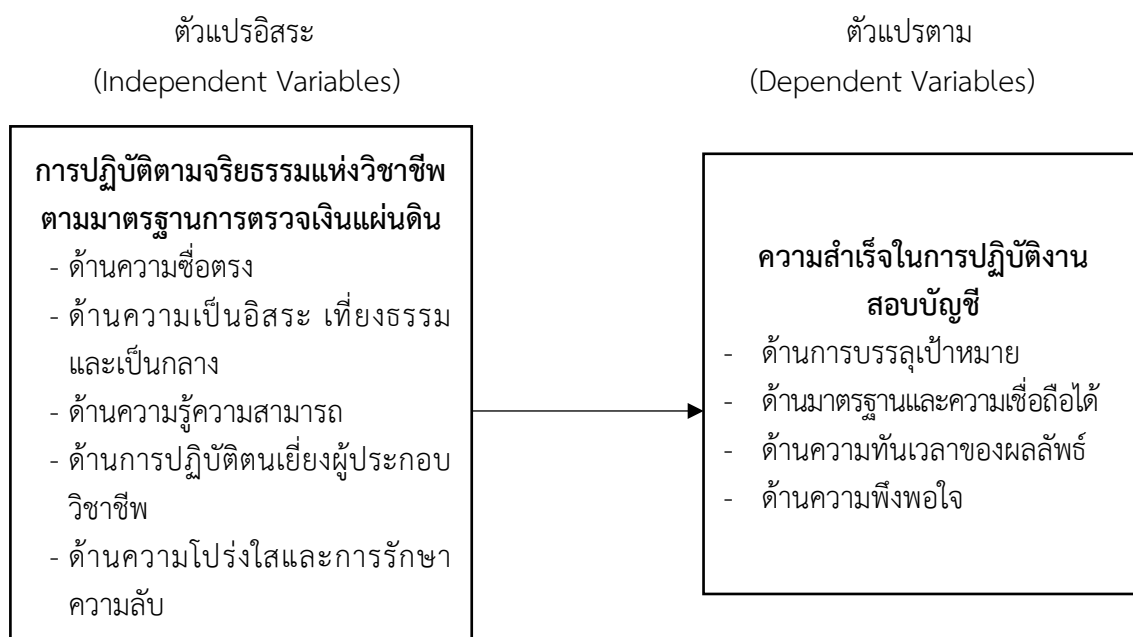

ภาครัฐในระดับสากล จึงเป็นที่มาของการศึกษาเรื่อง “การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน” เพราะหากองค์การทราบถึงผลกระทบของจริยธรรมแห่งวิชาชีพในการตรวจเงินแผ่นดินที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จะสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมถึงนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในด้านของจริยธรรมและการปฏิบัติงานขององค์การ เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากร พัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชี และพัฒนาองค์การต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านการบรรลุเป้าหมายของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สมมติฐานที่ 2 การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สมมติฐานที่ 3 การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สมมติฐานที่ 4 การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความพึงพอใจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

5. วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ประกอบด้วย ด้านความซื่อตรง ด้านความเป็นอิสระ เที่ยงธรรมและเป็นกลาง ด้านความรู้ความสามารถ ด้านการปฏิบัติเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ด้านความโปร่งใสและการรักษาความลับ ตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ประกอบด้วย ด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ และด้านความพึงพอใจ เพื่อตรวจสอบข้อคำถามที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยเชิงปริมาณในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิดเป็นหลัก

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินทุกระดับ (บัญชี) ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 1,932 คน (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2564)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินทุกระดับ (บัญชี) ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 332 คน โดยใช้วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่าง ด้วยวิธีคำนวณจากสูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 สามารถนำมาคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง อย่างง่ายคำนวณได้ดังนี้

3. การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้มีกระบวนการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการศึกษา กรอบแนวคิด และประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มาจัดทำแบบสอบถาม จำนวน 43 ข้อ จากนั้นตรวจสอบความเที่ยงตามเนื้อหาของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม (IOC : Index of Item Objective Congruence) โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้ค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ จากนั้นทดสอบความเชื่อมั่นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายการวิจัยจำนวน 30 ราย คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุด โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.70 จึงสามารถนำแบบสอบถามดังกล่าวไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยในครั้งนี้ โดยมีการเก็บข้อมูล 2 ส่วน ดังนี้

1) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่มีผลต่อความสำเร็จในการตรวจสอบบัญชี

2) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 332 ตัวอย่าง ในรูปแบบของแบบสอบถามออนไลน์ (Google form) โดยจะใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2564 ถึง เดือนมิถุนายน 2564 (2 เดือน) เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ได้ครบจำนวนตามที่กำหนดแล้ว จากนั้นนำข้อมูลดังกล่าวไปวิเคราะห์และแปรข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป IBM SPSS Statistics Base และนำผลที่ได้ไปสรุปผลการวิจัยและรายงานผลการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยการใช้ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) ตารางแบบร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการอธิบายข้อมูลทั่วไป จำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น

แบบสอบถามตอนที่ 1 การอธิบายข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์การทำงาน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

แบบสอบถามตอนที่ 2 ถึงตอนที่ 3 การอธิบายข้อมูลการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพบัญชี และความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชี โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลตามระดับความสำคัญ ทั้งนี้ได้กำหนดการให้คะแนนคำตอบแบบสอบถามแบบ Likert scale (นริชา ทองมณี, 2556) ซึ่งมีค่าดังนี้

ระดับปฏิบัติ	คะแนน
น้อยที่สุด	1
น้อย	2
ปานกลาง	3
มาก	4
มากที่สุด	5

เมื่อทำการแจกแจงความถี่แล้วจะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแบ่งระดับความสำคัญของปฏิบัติเป็น 5 ระดับ โดยการใช้หลักเกณฑ์การหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้ (วิจิต อุอั้น, 2548)

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= (\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}) / \text{จำนวนชั้น} \\ &= (5-1)/5 \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

โดยกำหนดการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยจากการวิเคราะห์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

5.2 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Analysis) ใช้ในการอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นที่ส่งผลกระทบต่อตัวแปรตามตามสมมติฐานที่ตั้งขึ้น โดยสถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

6. ผลการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์การทำงาน พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และเพศชาย จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 46.39 รองลงมา ได้แก่ อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 29.52 อายุ 40-49 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 12.35 และอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 11.75 ตามลำดับ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 49.70 ปริญญาโท จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 48.19 และสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.11 ตามลำดับ มีรายได้ 15,001 – 25,000 บาท จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 41.57 รองลงมา มีรายได้ 25,001 – 35,000 บาท จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 30.42 และรายได้ 35,001 บาทขึ้นไป จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 28.01 ตามลำดับ มีประสบการณ์การทำงาน 7 – 10 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 30.12 รองลงมา ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน 3 – 6 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 27.71 ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 3 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 24.10 และประสบการณ์การมากกว่า 10 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 18.07 ตามลำดับ

2. การศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน พบว่า การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 ซึ่งจำแนกตามรายด้าน ดังนี้

ด้านความซื่อตรง ผลการวิเคราะห์ พบว่า การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความซื่อตรงโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 1) ท่านเชื่อมั่นว่าไม่ได้แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ หรือมีพฤติการณ์รู้เห็นหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ตำแหน่งหน้าที่ของท่านในการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 2) ท่านเชื่อมั่นว่าได้ประพฤติตนอย่างซื่อสัตย์และสุจริต มุ่งประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญตามนโยบายและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนด และท่านเชื่อมั่นว่าไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อให้ตนเองหรือบุคคลอื่นได้รับสิทธิพิเศษหรือผลประโยชน์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 และ 0.62 ตามลำดับ 3) ท่านเชื่อมั่นว่าไม่ได้ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญของสิ่งที่ตรวจพบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 และ 4) ท่านเชื่อมั่นว่าได้ใช้หน้าที่และอำนาจ ข้อมูล และทรัพยากรต่าง ๆ เฉพาะในทางที่เป็นประโยชน์ต่อราชการหรือส่วนรวมเท่านั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64

ด้านความเป็นอิสระ เที่ยงธรรมและเป็นกลาง ผลการวิเคราะห์ พบว่า การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความเป็นอิสระ เที่ยงธรรมและเป็นกลางโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 1) ท่าน

เชื่อมั่นว่าไม่ได้ประพัตินหรือมีคุณลักษณะที่อาจนำไปสู่ความไม่เป็นอิสระ ไม่เที่ยงธรรมและไม่เป็นกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 2) กรณีที่ท่านทราบถึงสถานการณ์ที่อาจกระทบต่อความเป็นอิสระ เที่ยงธรรมและเป็นกลาง ท่านจะดำเนินการแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 และ 3) ท่านเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นอิสระจากแรงกดดันหรืออิทธิพลต่าง ๆ และปราศจากอคติ อันอาจส่งผลกระทบต่อการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84

ด้านความรู้ความสามารถ ผลการวิเคราะห์ พบว่า การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความรู้ความสามารถโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 1) ท่านเชื่อมั่นว่าได้แสวงหาความรู้และคงไว้ซึ่งความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงใช้ความรู้ความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพด้วยความระมัดระวัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 2) ท่านเชื่อมั่นว่าได้ใช้ความรู้ความสามารถโดยสอดคล้องกับนโยบายและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 และ 3) ท่านเชื่อมั่นว่าได้พัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางวิชาชีพบัญชีอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86

ด้านการปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ผลการวิเคราะห์ พบว่า การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านการปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 1) ท่านเชื่อมั่นว่าไม่ได้ปฏิบัติตนที่อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 2) ท่านเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ รวมถึงแนวทางการปฏิบัติที่จัดทำโดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 และ 3) ในกรณีที่เกิดความขัดแย้งระหว่างข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพกับมาตรฐานทางจริยธรรมของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ท่านจะดำเนินการแจ้งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.92

ด้านความโปร่งใสและการรักษาความลับ ผลการวิเคราะห์ พบว่า การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความโปร่งใสและการรักษาความลับโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 1) ท่านเชื่อมั่นว่าได้รักษาความลับของทางราชการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 2) ท่านเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส โดยคำนึงถึงการรักษาข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานวิชาชีพกำหนด และท่านเชื่อมั่นว่าไม่ได้ใช้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 3) ท่านเชื่อมั่นว่าไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใด ๆ ที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานวิชาชีพกำหนดให้เปิดเผยได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 4) ท่านเชื่อมั่นว่าได้เก็บรักษาความลับทางวิชาชีพไว้ทั้งขณะที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่หรือแม้พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่แล้ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 และ 5) ท่านเชื่อมั่นว่าได้ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงอันอยู่ในความรับผิดชอบของตนแก่ประชาชนหรือ

สื่อมวลชนโดยถูกต้องครบถ้วนและไม่บิดเบือน ในกรณีที่สามารถเปิดเผยได้ตามกฎหมาย หรือตามมาตรฐานวิชาชีพ กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69

3. การศึกษาเกี่ยวกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชี

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4.3 ความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 ซึ่งจำแนกตามรายด้าน ดังนี้

ด้านการบรรลุเป้าหมาย พบว่า ความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านการบรรลุเป้าหมายโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 1) ท่านมีความจริงจัง และเอาใจใส่ต่องานที่ปฏิบัติ เพื่อให้งานเสร็จสมบูรณ์และได้ผลงานที่มีคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 2) ท่านมีการพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานอยู่เสมอ เพื่อให้งานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 3) ท่านปฏิบัติงานตามหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จลุล่วงตามแผนงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 4) เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ท่านปฏิบัติงานโดยมีแผนงานที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 และ 5) งานของท่านประสบความสำเร็จอยู่เสมอ ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86

ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ พบว่า ความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 1) ท่านรายงานผลการตรวจสอบตามความเป็นจริงที่ตรวจพบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 2) ท่านปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพหรือหลักเกณฑ์มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 3) ท่านปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังละเอียดรอบคอบยิ่งผู้ประกอบวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 4) ท่านปฏิบัติงานตามขั้นตอนหรือแผนงานที่ได้กำหนดไว้อย่างเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 และ 5) ท่านปฏิบัติงานได้อย่างครบถ้วนและถูกต้องตามที่กำหนด โดยมีการสูญเสียของทรัพยากรน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69

ด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ พบว่า ความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความทันเวลาของผลลัพธ์โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 1) ท่านมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานเสร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 2) รายงานผลการตรวจสอบของท่านเสร็จทันต่อการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 3) ท่านสามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 และ 4) ท่านสามารถจัดลำดับความสำคัญของงานและบริหารจัดการเวลาในการทำงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76

ด้านความพึงพอใจ พบว่า ความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความพึงพอใจโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 1) ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามที่คาดหวัง ทำให้ท่านภูมิใจในผลการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.77 2) ท่านให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีความเป็นกันเองระหว่างเพื่อนร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 3) ผลการปฏิบัติงานของท่านมี

โปร่งใส และการรักษาความลับ (Sig. = 0.782) นั้น ไม่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สมมติฐานที่ 4 การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความพึงพอใจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พบว่า การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความพึงพอใจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.000) ดังนั้น จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 4 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยส่งผลเชิงบวก ได้แก่ ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรมและเป็นกลาง (Sig. = 0.023) ด้านความรู้ความสามารถ (Sig. = 0.000) ส่วนการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความซื่อตรง (Sig. = 0.383) และด้านการปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ (Sig. = 0.337) และด้านความโปร่งใส และการรักษาความลับ (Sig. = 0.115) นั้น ไม่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความพึงพอใจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

7. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สามารถอภิปรายผลการศึกษาโดยแบ่งตามหัวข้อการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและสมมติฐานได้ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จากการทดสอบสมมติฐานและวิเคราะห์ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

สมมติฐานที่ 1 การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านการบรรลุเป้าหมายของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความซื่อตรง ด้านความรู้ความสามารถ และด้านการปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านการบรรลุเป้าหมายของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา แสนชัย, ศรีรุ่งรัตน์ สุดสมบูรณ์ และพีระวัฒน์ ไชยล้อม (2560) พบว่า จริยธรรมทางวิชาชีพบัญชีสมัยใหม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานโดยรวม ซึ่งประกอบด้วยด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ และด้านความพึงพอใจจากผู้เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของกานดา แซ่หลิว (2560) พบว่า ศักยภาพทางการบัญชีของนักบัญชีด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ และด้านเจตคติ มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานโดยรวมของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรปราการ อาจเป็นเพราะความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีนั้น จริยธรรมวิชาชีพเป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงานสอบบัญชีให้บรรลุเป้าหมาย เนื่องจากเป็นงานที่ต้องใส่ใจในรายละเอียดเป็นอย่างมาก และเป็นงานที่มีความสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกับผู้คนหลายฝ่าย เช่น ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ลูกหนี้ หน่วยงานราชการอื่น เป็นต้น ซึ่งผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีนอกจากจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถแล้ว จะต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ด้วยความซื่อตรง ความเป็นอิสระ เทียบธรรมและเป็น

กลาง มีความโปร่งใสและรักษาความลับ อันเป็นการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ เพื่อให้การปฏิบัติงานสำเร็จ ลุล่วง ได้รับการไว้วางใจและเชื่อถือได้จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะส่งผลให้งานบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จ ในขณะที่การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความโปร่งใส และการรักษาความลับ ส่งผลเชิงลบต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านการบรรลุเป้าหมายของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุธิมา แยมละมุล (2554) พบว่า จริยธรรมทางการบัญชี ด้านการปกปิดความลับ ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาและผลลัพธ์ และด้านความพึงพอใจจากผู้เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของพจณี ศรีสุนนท์ (2560) พบว่า ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ทั้งนี้อาจเพราะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินได้กำหนดว่า ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส โดยคำนึงถึงการรักษาข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมาตรฐานวิชาชีพกำหนด ต้องไม่เปิดเผยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใด ๆ ที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ แต่อย่างไรก็ตามต้องให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงอันอยู่ในความรับผิดชอบของตนแก่ประชาชนหรือสื่อมวลชนโดยถูกต้องครบถ้วน และไม่บิดเบือน ในกรณีที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมาตรฐานวิชาชีพกำหนดให้เปิดเผยได้ อีกทั้งต้องไม่ใช้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนเองและบุคคลอื่น รวมถึงต้องรักษาความลับของทางราชการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานวิชาชีพ ตลอดจนระมัดระวังไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับให้บุคคลอื่นทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ และต้องเก็บรักษาความลับในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพไว้ทั้งขณะที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่หรือแม้พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่แล้ว จะเห็นได้ว่า ข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงานนั้นสำคัญและระมัดระวังในการเปิดเผยเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นความลับของทางราชการ ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบจึงต้องคำนึงถึงในเรื่องของความโปร่งใส และการรักษาความลับเป็นอย่างมากในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ซึ่งบางครั้งอาจทำให้งานเกิดความล่าช้าไม่เป็นไปตามกำหนด หรืออาจส่งผลให้เกิดปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลให้งานไม่สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายได้ ส่วนการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความเป็นอิสระ เที่ยงธรรมและเป็นกลาง ไม่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านการบรรลุเป้าหมายของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของลลิตา พิมทา และบุญช่วง ศรีธรรมาภรณ์ (2562) พบว่า จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม และงานวิจัยของอนงค์วรรณ อุปธิษฐ์ (2561) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตมีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี อาจเนื่องจากสอดคล้องกับจริยธรรมแห่งวิชาชีพในการตรวจเงินแผ่นดินที่ ซึ่งกำหนดว่า ผู้ตรวจสอบต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นอิสระจากแรงกดดันหรืออิทธิพลต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการประนีประนอมยอม และปราศจากอคติ อันอาจส่งผลกระทบต่อการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ และต้องไม่ประพฤติตนหรือมีคุณลักษณะที่อาจนำไปสู่ความไม่เป็นอิสระ ไม่เที่ยงธรรมและไม่เป็นกลาง ซึ่งผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีจึงต้องปฏิบัติงานตามข้อกำหนดข้างต้น ไม่ว่างานจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ก็ตาม ดังนั้น ความเป็นอิสระ เที่ยงธรรมและเป็นกลาง จึงไม่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านการบรรลุเป้าหมาย

สมมติฐานที่ 2 การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงิน

แผ่นดิน ด้านความซื่อตรง และด้านการปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐภัสร์ จันทรอัม (2562) พบว่า จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้านความซื่อสัตย์มีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านผลงานได้มาตรฐาน และความเชื่อถือได้ จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้านการปกปิดความลับมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้านความซื่อสัตย์ จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้านความสามารถในหน้าที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านผลงานได้มาตรฐาน ความทันเวลา และความเชื่อถือได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติมา ขำดำ, สุพิศ ฤทธิ์แก้ว และสมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2562) พบว่า ด้านความรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณ และด้านประสิทธิภาพการทำงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพงานบัญชีในด้านความทันต่อเวลา ด้านความถูกต้อง ด้านความครบถ้วน และด้านความเชื่อถือได้ อาจเป็นเพราะงานสอบบัญชีเป็นงานให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีจึงต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป รวมถึงการใช้วิจารณญาณและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพและยึดถือจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอย่างเคร่งครัด ซึ่งผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีที่มีจริยธรรมในวิชาชีพจะตระหนักและปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบอย่างเต็มที่โดยยึดหลักมาตรฐานในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ซึ่งจะทำให้ผลการปฏิบัติงานสอบบัญชีมีความถูกต้อง เป็นไปตามมาตรฐานและเชื่อถือได้ อันจะส่งผลให้องค์กรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงผู้ใช้ผลงานของผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการตัดสินใจได้ ส่วนการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความเป็นอิสระ เที่ยงธรรมและเป็นกลาง ด้านความรู้ความสามารถ และด้านความโปร่งใสและการรักษาความลับ ไม่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุริมา แยมละมูล (2554) พบว่า จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาและผลลัพธ์ และด้านความพึงพอใจจากผู้เกี่ยวข้อง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐภัสร์ จันทรอัม (2562) พบว่า 1) จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความสามารถในหน้าที่ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาและผลลัพธ์ และด้านความพึงพอใจจากผู้เกี่ยวข้อง 2) จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้านการปกปิดความลับมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้านความเชื่อถือได้ อาจเนื่องจากสอดคล้องกับจริยธรรมแห่งวิชาชีพในการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งกำหนดว่า ผู้ตรวจสอบต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นอิสระจากแรงกดดันหรืออิทธิพลต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการประนีประนอมยอม และปราศจากอคติ อันอาจส่งผลกระทบต่อการใช้ดุลพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และต้องไม่ประพฤติตนหรือมีคุณลักษณะที่อาจนำไปสู่ความไม่เป็นอิสระ ไม่เที่ยงธรรมและไม่เป็นกลาง และในการปฏิบัติงานสอบบัญชีต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการตรวจสอบตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนดเป็นหลักการพื้นฐานในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี รวมทั้งด้านการปกปิดความลับได้ กำหนดไว้ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพต้องไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับโดยไม่ได้รับอนุญาต เว้นแต่กรณีที่ต้องให้ถ้อยคำในฐานะพยานตามกฎหมาย เป็นหน้าที่หรือความรับผิดชอบตามกฎหมายหรือโดยสิทธิในวิชาชีพ หรือโดยหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือมาตรฐานของวิชาชีพที่จะต้องเปิดเผย ซึ่งไม่ว่างานจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและมาตรฐานข้างต้นเป็นพื้นฐานโดยบังคับ จึงเชื่อได้

ว่าการปฏิบัติงานจะเป็นไปตามมาตรฐานและเชื่อถือได้ ดังนั้น ความเป็นอิสระ เทียบธรรมและเป็นกลาง ด้านความรู้ความสามารถ และด้านความโปร่งใสและการรักษาความลับจึงไม่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน สอบบัญชีด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้

สมมติฐานที่ 3 การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความซื่อตรง และด้านการปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพัตรา รักการศิลป์, เอมอร แสงวโรตม์ และผกาภาศ บุตรสาส์ (2562) พบว่า จรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความรู้ความสามารถมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม และด้านคุณภาพงานด้านความทันเวลา และด้านปริมาณงานอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับของณัฐภักดิ์ จันทร์อัม (2562) พบว่า จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้านความสามารถในหน้าที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านผลงานได้มาตรฐาน ความทันเวลา และความเชื่อถือได้ อาจเป็นเพราะงานสอบบัญชีเป็นงานให้ความเชื่อมั่นกับผู้ไ้รายงานทางการเงิน ซึ่งข้อมูลในรายงานทางการเงินนั้นจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ จึงต้องมีข้อมูลที่พร้อมตามความต้องการหรือทันเวลาในการจะนำไปใช้ในการตัดสินใจ ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีจึงต้องปฏิบัติตามจริยธรรมวิชาชีพ โดยมีความซื่อตรง มีความเป็นอิสระ เทียบธรรมและเป็นกลาง ปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ มีความโปร่งใสและรักษาความลับ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นกับผู้ไ้รายงานทางการเงิน และเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ สามารถนำเสนอรายงานการตรวจสอบในเวลาที่เหมาะสม และนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้ทันเวลา ส่วนการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรมและเป็นกลาง ด้านความรู้ความสามารถ และด้านความโปร่งใสและการรักษาความลับ ไม่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุธิมา แยมละมุล (2554) พบว่า จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาและผลลัพธ์ และด้านความพึงพอใจจากผู้เกี่ยวข้อง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของธนิก จันทิมี และฐิติรัตน์ มีมาก (2559) พบว่า จรรยาบรรณของนักบัญชีในด้านความรู้ความสามารถ ด้านการรักษาความลับ และด้านความซื่อสัตย์สุจริต ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี อาจเพราะงานสอบบัญชีเป็นงานที่ให้ความเชื่อมั่นกับผู้ไ้รายงานทางการเงิน ซึ่งตามกฎหมายได้กำหนดเอกสารที่ยื่นพร้อมทั้งรายงานทางการเงิน คือ รายงานของผู้สอบบัญชี และมีกำหนดเวลาในการยื่นภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เพราะฉะนั้นไม่ว่าอย่างไรก็ตามเพื่อให้ผู้ไ้มีหน้าที่ได้ยื่นรายงานการเงินได้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ผลการปฏิบัติงานหรือรายงานของผู้สอบบัญชี จึงต้องเสร็จภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น ความเป็นอิสระ เทียบธรรมและเป็นกลาง ความรู้ความสามารถ ด้านความโปร่งใสและการรักษาความลับจึงไม่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความทันเวลาของผลลัพธ์

สมมติฐานที่ 4 การปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความพึงพอใจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรมและเป็นกลาง และด้านความรู้ความสามารถส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความพึงพอใจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สอดคล้องกับงานวิจัยของลลิตา พิมหา และบุญช่วง

ศรีธรรมาภรณ์ (2562) พบว่า จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม ด้านความพึงพอใจในงาน ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา แสนชัย, ศรีรุ่งรัตน์ สุดสมบูรณ์ และพีระวัฒน์ ไชยล่อม (2560) พบว่า จริยธรรมทางวิชาชีพบัญชีสมัยใหม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานโดยรวม ซึ่งประกอบด้วย ด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ และด้านความพึงพอใจจากผู้เกี่ยวข้อง อาจเป็นเพราะความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความพึงพอใจนั้น ความรู้สึกต่องานหรือความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติที่ดีของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในการทำงานและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน อาจออกมาในรูปแบบของการยอมรับหรือไม่ยอมรับ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานที่ยึดมั่นและปฏิบัติตามจริยธรรมวิชาชีพ จะมีความน่าเชื่อถือ ก่อให้เกิดการยอมรับและเชื่อถือได้จากเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง นอกจากนั้นยังเกิดการยอมรับและภูมิใจในงานของตนเอง อันส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านความพึง ส่วนการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความซื่อตรง ด้านการปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และด้านความโปร่งใสและการรักษาความลับ ไม่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความพึงพอใจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของและลลิตา พิมพ์า และบุญช่วง ศรีธรรมาภรณ์ (2562) พบว่า 1) จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม ด้านความพึงพอใจในงาน ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ 2) จริยธรรมทางการบัญชีด้านการรักษาความลับ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม ด้านความพึงพอใจในงาน ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน และด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา แสนชัย, ศรีรุ่งรัตน์ สุดสมบูรณ์ และพีระวัฒน์ ไชยล่อม (2560) พบว่า จริยธรรมทางวิชาชีพบัญชีสมัยใหม่ ด้านความรู้ความสามารถในหน้าที่และด้านการรักษาความลับ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานโดยรวม ซึ่งประกอบด้วย ด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ อาจเนื่องจากความพึงพอใจนั้น คือ ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติที่ดีของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในการทำงานและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน แต่อย่างไรก็ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้กำหนดจริยธรรมแห่งวิชาชีพในการตรวจเงินแผ่นดิน ในด้านความซื่อตรงว่า ผู้ตรวจสอบควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีโดยประพฤติตนอย่างซื่อสัตย์และสุจริต มุ่งประโยชน์ของราชการ และต้องทำตามนโยบายและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนด และในด้านการปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ กำหนดว่า ผู้ตรวจสอบต้องปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพและธรรมเนียมปฏิบัติ รวมถึงแนวทางการปฏิบัติที่จัดโดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินด้วย อีกทั้งในด้านความโปร่งใสและการรักษาความลับกำหนดว่า ผู้ตรวจสอบต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส โดยคำนึงถึงการรักษาข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานวิชาชีพกำหนด จะเห็นได้ว่าในด้านความซื่อตรง และด้านความโปร่งใสและการรักษาความลับนั้น จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานวิชาชีพกำหนด จึงไม่สามารถนำความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลมาเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานได้ ดังนั้น ด้านความซื่อตรง ด้านการปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และด้านความโปร่งใสและการรักษาความลับ จึงไม่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความพึงพอใจ

8. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาและการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีควรนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปปรับปรุงและพัฒนาตนเอง รวมถึงตระหนักและให้ความสำคัญกับการมีจริยธรรมในวิชาชีพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชี อันจะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความภูมิใจในวิชาชีพ ได้รับการยกย่องและการยอมรับนับถือในวิชาชีพยิ่งขึ้น

1.2 ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางหรือต่อยอดในการบริหารงานและพัฒนาบุคลากรในด้านของการส่งเสริมจริยธรรมแห่งวิชาชีพในการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้พัฒนาศักยภาพและเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพอันจะส่งผลให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงานสอบบัญชีมากยิ่งขึ้น

1.3 ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนให้ภาครัฐอื่นนำผลการวิจัยไปปรับใช้เป็นแนวทางในการบริหารและพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานได้ เพื่อส่งเสริมบุคลากรในด้านจริยธรรมและให้ผลการปฏิบัติงานดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่น เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาในครั้งนี้ คือ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินทุกระดับ (บัญชี) ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อาจศึกษา กลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่น ๆ เช่น พนักงานราชการ ลูกจ้างสมทบ (พสท.) เพื่อให้เกิดมุมมองที่หลากหลายและครอบคลุม

2.2 การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในตัวแปรอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานสอบบัญชี เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายผู้บริหาร การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีการตรวจสอบ เป็นต้น

2.3 การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เนื่องจากศึกษาในครั้งนี้ศึกษาในเชิงปริมาณ ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มการสำรวจเชิงคุณภาพเพื่อสอบถามข้อมูลเชิงลึกที่แบบสอบถามทั่วไปไม่สามารถเก็บข้อมูลได้

9. เอกสารอ้างอิง

กรุงเทพธุรกิจ. (2546). *คอลัมน์เดินสวนกระแส : เช็คบิล ผู้สอบบัญชี*. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2563, จาก <https://www.bangkokbiznews.com>

กานดา แซ่หลิว. (2560). *ศักยภาพทางการบัญชีมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรปราการ. การศึกษาค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม*.

จิตติมา ขำคำ, สุพิศ ฤทธิ์แก้ว และสมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2562). *ความรู้ความสามารถของนักบัญชีและความเข้าใจในมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อประสิทธิภาพงานบัญชีของสำนักงานอัยการสูงสุด. วารสารนักบริหาร. 39(2), 52-65.*

ณัฐปภัสร จันทร์อิม. (2562). *ผลกระทบของจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในและนโยบายผู้บริหารต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์*.

ดวงเดือน เกตรา. (2549). *ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมทางวิชาชีพกับผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*.

- นริชา ทองมณี. (2556). *คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีและความสำเร็จในงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พจน์ ศรีสุนนท์. (2560). *การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพสอบบัญชีและคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์*. การศึกษาค้นคว้าอิสระชั้นมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รัชนิกร จันทิมี และฐิติรัตน์ มีมาก. (2559). *จรรยาบรรณของนักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา*. สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2564, จาก <https://gsbooks.gs.kku.ac.th/59/ingrc2016/pdf/HMP8.pdf>
- ลลิตา พิมพ์ และบุญช่วง ศรีธรรมราช. (2562). ผลกระทบของจริยธรรมทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารการจัดการธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา*. 8(2), 119-141.
- วรเทพ ตริวิจิตร และชลกนก โฆษิตคณิน. (2560). อิทธิพลของจริยธรรมธุรกิจ และภาพลักษณ์ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร บริษัทในนิคมอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *Veridian E-Journal Silpakorn University*. 10(3), 1945.
- วิจิต อุ๋น. (2548). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิลปพร ศรีจันทเพชร. (2554). คุณธรรม จริยธรรม : กลไกเสริมสร้างการกำกับดูแลกิจการที่ดี. *วารสารบริหารธุรกิจ*. 34(131), 1.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2555). *มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 200 วัตถุประสงค์โดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี*. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2563, จาก <https://www.tfac.or.th/upload/9414/90dsuAnKAK.pdf>.
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2562). *ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน*, 1-9. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน.
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2564). *ขอทราบจำนวนข้าราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน*. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2563, จาก <http://dpis.audit.go.th/oagff/index.php>.
- สุจิตรา แสงชัย, ศรีรุ่งรัตน์ สุดสมบูรณ์ และพีระวัฒน์ ไชยล้อม. (2560). ผลกระทบของจริยธรรมทางวิชาชีพบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 9(3), 58-68.
- สุธิมา แยมละมุล. (2554). *ผลกระทบของจริยธรรมทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสหกรณ์ออมทรัพย์ครูในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพัตรา รักการศิลป์, เอมอร แสงวโรตม์ และผกามาศ บุตรสาลี. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. จาก <http://dspace.bru.ac.th/xmlui/handle/123456789/4642>
- อนงค์วรรณ อุปดิษฐ์. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดลำปาง*. *วารสารวิชาการ ศิลปะศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. 11(1), 81-91.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd Edition). New York: Harper and Row Publication.